

לורנס פישר

"חרם? נסתדר!"

בולאון מספר 70

הגענו ל-70! לא בגיל, אלא בבולאון. נחמד מאוד לפגוש קוראים שלי שנהנים ממה שאני כותב, זה מחמם את הלב ותודה גם לאנשים שקנו לי קפה. היה טעים. הלחימה בעזה התחדשה וחלק מהאנשים אומר שזה טוב, וחלק אחר אומר שזה לא טוב. מה אני אגיד? זה מצחיק לשמוע אנשים שמדברים על פוליטיקה בזמן טיול עם הכלב, לפחות זה עוזר להעביר להם את הזמן. טוב, אם אנחנו מדברים על חידוש הלחימה, ובפעם שעברה דיברנו על אמברגו (חרם) של צרפת לאחר סיום מלחמת ששת הימים, אז הנה עוד מבצע מרהיב שגם כמו הקודם, הוא סיפור לא כל כך ידוע וכמעט נשכח.

השנה הייתה 1968, וישראל ניצבה בפני משבר דחוף. הניצחון במלחמת ששת הימים גבה מחיר כבד, כפי שאתם זוכרים מהבולאון הקודם. צרפת, שהייתה בעבר ספקית נשק מרכזית כולל מטוסי קרב כמו המיראז' III שבתות הביול דוארמט משמאל, הפנתה לישראל עורף. הנשיא שארל דה גול, שגינה את המכה המקדימה של ישראל, הטיל אמברגו נשק חמור, שחסם את הגישה למטוסי מיראז' 5 החזקים של דאסו, שעליהם ישראל כבר שילמה.

ישראל נזקקה לפתרון.

אי שם בשווייץ, במשרדים השקטים של סולצר – חברה בעלת רישיון לייצור רכיבים למנוע SNECMA Atar 9C של המיראז' III – עבד לו מהנדס שווייצרי בשם אלפרד פראונקנט. הוא לא היה מרגל, וגם לא אדם עם אמונות פוליטיות חזקות – רק מהנדס שנזקק נואשות לכסף. וכסף, כך התברר, היה משהו שישראל הייתה מוכנה לספק. מבצע נועז יצא לדרך להשגת שרטוטי המיראז' בכל מחיר, אז בכל מחיר היה בכל מחיר, לא כמו היום.

המודיעין הישראלי, הידוע בפעולותיו הנועזות, זיהה את מצוקתו הכספית של פראונקנט והציע לו הצעה: סכום כסף גדול תמורת מסמכים טכניים. פראונקנט היסס, אך הפיתוי של העושר גבר עליו. לאט ובשיטתיות, הוא החל להעביר אלפי שרטוטים מסווגים, שכללו תרשימים מפורטים של מבנה המטוס, האוויוניקה שלו, וחשוב מכול – מנוע האטאר C9.

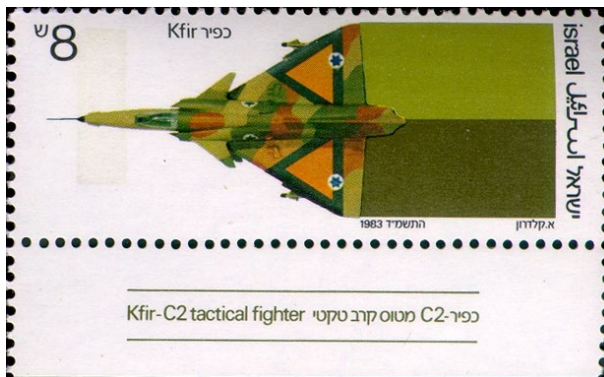
בין השנים 1968-1969, פראונקנט הבריח מסמכים בסתר והעביר אותם לידי גורמי המודיעין הישראלי. השרטוטים, שהגיעו לישראל, נותחו לעומק על ידי מהנדסי התעשייה האווירית (IAI). בעזרת התוכניות הגנובות, ישראל הצליחה לשחזר את מיראז' 5 ולייצר דגם כמעט זהה – הנשר.

אך ישראל לא עצרה שם. חמושים בידע החדש, הרחיקו לכת מהנדסים ישראלים והחליפו את מנוע האטאר C9 במנוע General Electric J79 החזק יותר, אותו מנוע ששימש את הפנטום F4 האמריקאי. שינוי זה דרש שדרוגים הנדסיים משמעותיים, שכלל חיזוק מבני המטוס להתמודדות עם העוצמה החדשה של המנוע וגם מערכות אוויוניקה חדשות שאפשרו שילוב בין חימוש ישראלי ואמריקאי.

בול מצרי אנטי ישראלי המראה תקיפות מטוסי קרב ישראליים מסוג פנטום על מפעלים במצרים - 1970

אז הגיעה אחת מהקפיצות המשמעותיות ביותר באווירודינמיקה – הוספת כנפוני קנארד קטנים בקדמת המטוס. שינוי זה, שהוצג לראשונה בדגם Kfir C2, שיפר באופן דרמטי את ביצועי המטוס:

- יכולת תמרון גבוהה יותר – המטוס הפך לקטלני יותר בקרבות אוויר צמודים.
- ביצועי המראה ונחיתה טובים יותר – טווח ההמראה התקצר, והשליטה בגבהים נמוכים השתפרה.
- יציבות משופרת – הקנארדים פיצו על משקל המנוע הכבד ושיפרו את השליטה הכללית במטוס.

התוצאה? המטוס החדש, הכפיר היה מטוס קרב חזק יותר וקטלני יותר ממיראז' שעליו הוא התבסס.

לא שכחנו את המרגל שעזר, נכון? אז בינתיים, פעילותו של פראונקנט לא נותרה בלא הפרעה. בשנת 1971, הרשויות השווייצריות חשפו את הפרשה. פראונקנט נעצר, הואשם בריגול, ונידון לארבע וחצי שנות מאסר. הפרשה עוררה שערורייה בינלאומית, אך הנזק כבר נעשה. ישראל קיבלה את מה שהייתה זקוקה לו.

בשנת 1975, יצאו מפס הייצור מטוסי הכפיר הראשונים ונכנסו לשירות בחיל האוויר הישראלי. בהמשך, יוצא המטוס גם למדינות כמו קולומביה, אקוודור, סרי לנקה ואפילו ארצות הברית (שם שימש כ-F-21 לאימונים).

המיראז' נולד בצרפת, אך יורשו הישראלי, הכפיר, היה יצירה מסוג אחר לחלוטין - תוצר של צורך, ריגול וגאונות הנדסית, והוכחה נוספת לכך שישראל לא תאפשר לאמברגו לעצור אותה.

אז זהו הפעם!

נהניתם, ספרו לחבריכם, עוד יותר נהניתם, תרגישו חופשיים לשתף. לא נהניתם, אז אולי תהנו מסיפור הבא.

אז זהו, זה הסיפור של היום, ויש עוד אבל בפעם הבאה. אם בא לכם להגיב אז הנה קישור לשליחת מייל אלי: [שליחת מייל](mailto:lf.stamps@gmail.com)

תגובות, הערות, בקשות וכד' ניתן לשלוח אלי ל lf.stamps@gmail.com

אם רוצים להפסיק לקבל את הניוזלטר, נא לשלוח לי מייל חוזר

ניתן להוריד את כל הניוזלטרים הקודמים באתר ההתאחדות: <http://israelphilately.org.il/info.asp?item=489>

מוזמנים גם לבקר באתר: <https://stampandstories.blogspot.com>

אתר חדש בנושא גליות של הסטרייטיפ היהודי: <https://thejewishstereotypes.blogspot.com>

וגם בערוץ היוטיוב שלי: <https://www.youtube.com/channel/UCHGHlvoXTTM0rpyd3zW3lQQ>